

"ЗЕЛЕН" БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ: ВЪЗМОЖЕН ПОДХОД ЗА ОЦЕНКА

Тодор Ив. Тодоров*

Обект на изследване в настоящата статия е брутният вътрешен продукт, и по-конкретно възможностите за неговото редуциране с цел изчисляване на т.нар. "зелен" брутен вътрешен продукт (ЗБВП). Идеята, която ще изложа, е оригинално мое предложение, транспонирано по отношение на коригирането на брутният вътрешен продукт в съответствие с екологичните параметри на отделните компоненти на околната среда, с цел получаването на сравнително точна оценка на ЗБВП.

БВП е стандартен и универсален индикатор за точно отчитане на степента на развитие на всяка страна. Общият икономически растеж неминуемо довежда до увеличено потребление на природни ресурси, до замърсяване на околната среда и оттам - до нарушаване на екологичното равновесие. Човечеството "плаща" доста висок екологичен данък за своя увеличен икономически растеж. Бидейки показател за стопанския напредък, БВП не показва нивото на замърсяване на околната среда и степента на разрушаване на нейните компоненти. Освен това чрез него не се получава представа за това дали икономическият растеж е устойчив, или се дължи до голяма степен за сметка на унищожаване на компонентите на околната среда. Пренебрегването на природозащитната дейност, която безспорно е част от националната икономика, води до деформиране на макроикономическия показател БВП. Това е парадокс, който задължително трябва да бъде преодолян. Международната общност в настоящия момент е в процес на разработване на механизми за отчитане и на дейността по опазване и възпроизводство на околната среда в БВП.

Успоредно с използването на тримесечните национални сметки пред статистическата практика бе поставена задачата за постепенно въвеждане и на сметки за околната среда, които са нова част в Системата на националните сметки и в перспектива до края на 2006 г. следва да бъдат внедрени.

* Д-р, доцент в катедра "Математика и статистика" в СА "Д. А. Ценов" - гр. Свищов;
e-mail: todorov@uni-svishtov.bg.